

Препоръки за работодателите: подгответе работното място за COVID-19

През януари 2020 г. Световната здравна организация (СЗО) обяви епидемичното разпространение на инфекции, причинени от коронавирус, наречени впоследствие COVID-19 за спешна ситуация за общественото здраве с международно значение.

СЗО и здравните власти във всички страни по света предприемат мерки за ограничаване на епидемията от COVID-19. Тези мерки, обаче, не могат да постигнат резултати, ако цялото общество, включително и дружествата и работодателите не участват активно в тяхното прилагане и спазване.

Как се разпространява COVID-19

Когато човек, заболял от COVID-19, се изкашля или издиша, във въздуха се освобождават капки с причинителя. Повечето от тези капки падат по близките повърхности и предмети — бюра, маси, телефони. Околните лица могат да се заразят с причинителя на COVID-19, ако докоснат замърсена повърхност или предмет и след това докоснат очите, носа или устата си. Заразяване може да се осъществи и ако лицата са на разстояние по-малко от един метър от човек с COVID-19 и вдишат издишаните от него капки. С други думи, вируси на COVID-19 се предава по начин, много подобен на грипния вирус. Повечето хора, които се заразят с COVID-19 получават симптоми и след това се възстановяват. Някои обаче, се разболяват по-тежко. С увеличаването на възрастта нараства и рискът от по-тежко прекарване на заболяването: хората над 40-годишна възраст са по-застрашени от тези под 40-годишна възраст. Хората с отслабена имунна система и хората с придружаващи, заболявания (диабет, сърдечно-съдови заболявания, белодробни заболявания и др.) също са в по-голяма опасност.

Как с прости мерки можете да предотвратите разпространението на COVID-19 на работното място

Мерките, изредени по-долу, не са скъпи и помагат за предотвратяване на разпространението на зарази като настинки, грип и стомашно-чревни вируси на работното място, предпазват клиентите Ви, представителите на другите фирми, с които работите, и служителите Ви.

Работодателите трябва да въведат тези мерки незабавно, дори и COVID-19 да не е достигнал до съответното населено място. Това ще помогне за предотвратяване на загуба на работно-дни поради заболявания и ще помогне да се спре или забави разпространението на COVID-19, ако достигне работните места, за които отговаря дружеството.

- Погрижете се работното място да е чисто и хигиенично:
  - Повърхностите (бюра и маси) и предметите (телефони, клавиатури) трябва да бъдат редовно избърсвани с дезинфектант.
  - Защо? Докосвани от служители и клиенти на замърсени с вируса на COVID-19 повърхности е един от основните пътища на разпространение на заболяването.
- Насърчете служителите, сътрудниците и клиентите да си мият ръцете редовно и добре:
  - Погрижете се служителите, сътрудниците и клиентите да имат достъп до места, където могат да измият ръцете си с вода и сапун.
  - Защо? Защото миенето убива вируса по ръцете и предотвратява разпространението на COVID-19.
  - Поставете диспенсъри с дезинфектант за ръце на видни места из работното място. Погрижете се да бъдат пълнени редовно.

о Окачете плакати, които насърчават миенето на ръце — обърнете се към Регионалната, здравна инспекция, както и към интернет страниците на Министерството на здравеопазването и Световна здравна организация.

о Приложете ги заедно и с други комуникационни мерки, например насоки от служителите на безопасност на труда, брифинги на заседания и информация в интранета на дружеството, насърчаващи миенето на ръце.

● Насърчете добра респираторна хигиена на работното място:

о Окачете плакати, които насърчават към поддържане на добра респираторна хигиена на работното място. Комбинирайте това с други комуникационни мерки, например насоки от служителите по безопасност на труда, брифинги на заседания, информация в интранета на дружеството и др.

о Погрижете се на работното място да има на разположение защитни маски (обикновени хирургически маски, не маските N95), както и хартиени кърпички, за онези, които започнат да чувстват симптоми на хрема или кашлица, докато са на работа. Осигурете кошчета с капаци, където да могат да се изхвърлят кърпичките и маските.

о Защо? Защото добрата респираторна хигиена предотвратява разпространението на COVID-19.

● Провеждайте дезинфекционни мероприятия с подходящи дезинфектанти, съгласно следните инструкции:

https://ncipd.org/index.php?option=com_k2&view=item&id=563:covid-19-desinfection-08032020&lang=bg

Посъветвайте служителите и сътрудниците да проверяват съветите за пътуване, публикувани от националните власти (Министерство на външните работи, Министерството на здравеопазването), преди да пътуват в чужбина в командировка.

● Информирайте служителите, сътрудниците и клиентите си, че ако COVID-19 започне да се разпространява във вашето населено място, всеки, който има дори лека настинка или леко повишена телесна температура (от 37,3 C нагоре), е препоръчително да си остане у дома. Това важи и за хора, които са взели обикновени медикаменти като ибупрофен, аспирин или парацетамол, които могат да прикрият симптомите на инфекцията.

о Продължете информационната кампания и редовно повтаряйте, че е препоръчително хората да си останат у дома, дори да имат само леки симптоми на респираторно заболяване.

о Окачете плакати с тази информация на работното място. Комбинирайте това с други комуникационни канали, които обикновено използвате на работното място или в дружеството като цяло.

о Възможно е служителите по безопасност на труда или други партньори вече да разполагат с готови материали с това съобщение.

о Ясно информирайте служителите за правото им на отпуск по болест.

Какво трябва да имате предвид когато Вие или служителите Ви пътуват

Преди пътуването:

о Погрижете се дружеството и служителите да имат на разположение най-актуалната информация за областите, в които се разпространява COVID-19. . Информация за това се публикува ежедневно на интернет страниците на Световна здравна организация (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>) и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, Стокхолм (<https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>).

o Въз основа най-новата налична информация, дружеството трябва да прецени ползите и рисковете свързани с планираните пътувания.

Забранете командироването на служители, освен при крайна необходимост.

o Обмислете възможността да предоставите на служителите, на които предстои пътуване, малки количества (под 1000 мл.) дезинфектант да ръце на алкохолна основа. Това ще улесни поддържането на хигиена на ръцете.

По време на пътуването:

o Насърчете служителите да си мият ръцете редовно и да стоят на поне един метър разстояние от хора, които кашлят или кихат.

o Погрижете се служителите да са добре информирани какво да правят и с кого да се свържат, ако се почувстват зле по време на пътуването.

o Погрижете се служителите да спазват инструкциите на местните здравни власти на мястото на пътуването. Например, ако местните власти им забранят да посещават определена зона, служителите Ви трябва да спазят забраната. Също така трябва да спазват всички местни ограничения по отношение на пътувания, придвижвания и събиране на големи групи хора.

Когато Вие или служителите Ви се върнат от пътуване:

o На граничния пропускателен пункт здравни инспектори ще Ви информират за необходимите мерки, които трябва да предприемете ако се завръщате от зона с разпространение на COVID-19. Ако това не се случи, свържете се с Регионалната здравна инспекция за указания. Имайте предвид, че поради динамиката на епидемията от COVID-19 мерките могат да се променят периодично.

o Ако развият дори лека настинка или повишете температура (над 37,3 градуса) се свържете личния си лекар и го информирайте за това къде сте пътували и какви са симптомите Ви. Избягвайте близък контакт (един метър или по-малко) с други хора, включително членове на семейството.

Как да сте готови, в случай, че COVID-19 започне да се разпространява във вашето населено място:

Изгответе план какво да правите в случай, че някой на работното място се разболее и има съмнение за COVID-19:

o Планът трябва да включва възможност този човек да бъде настанен в стая или част от помещение, където е изолиран от останалите на работното място. Трябва да се сведе до минимум броят на хората, които влизат в контакт с него и незабавно да бъдат информирани местните здравни власти и центъра за спешна медицинска помощ.

o Обмислете предварително как да идентифицирате хората, които може да са застрашени и им предоставете подкрепа, без да бъдат стигматизирани, или дискриминирани на работното място. Сред тях може да са хора, които скоро са пътували в област, където има регистрирани случаи на COVID-19 или други служители, които страдат от заболявания, които ги поставят в сериозна опасност, ако се заразят (хора с диабет, сърдечно-съдови заболявания, белодробни заболявания или по-възрастни хора).

o Насърчете редовна работа от къщи. Ако възникне взрив от COVID-19 в населеното място, може да се наложи властите да посъветват хората да избягват градския транспорт или местата, където обикновено има много хора. Ако

служителите Ви работят от къщи, така дейността на дружеството ще може да продължи, а служителите няма да са застрашени.

Изгответе план за извънредни ситуации и за продължаване на дейността на дружеството в извънредни ситуации и по-конкретно в случай на разпространение на COVID-19 в съответното населено място. Планът ще Ви даде готовност за предприемане на мерки на работното място и може да Ви е от полза и в случай на други извънредни ситуации, свързани със заплахи за здравето.

o Планът трябва да предвижда как дружеството да продължи дейността си дори в случай, че голям брой служители, сътрудници и доставчици не могат да дойдат до работното място – поради ограничения в пътуването до населеното място или защото са болни.

o Определете основните функции които трябва да се поддържат и тези които могат да бъдат преустановени за известен период от време.

o Определете персонал, доставки и оборудване от първа необходимост за поддържане на основните функции.

o Изгответе мерки за справяне при отсъствие на голям част от персонала и намаляване на неговото влияние върху дейностите, пренасочване на човешки и материални ресурси, обучение на заместници за критични постове.

o Осигурете ясни командни структури, делегиране на власт и заповеди за приемственост на работниците.

o Обсъдете възможните начини за намаляване на досега на работещите с останалата част от обществото (напр. комуникации от разстояние, работа от къщи, намаляване на срещите и командировките) и тяхното тестване.

o Обсъдете необходимостта от подкрепа за семействата и децата на основните работници.

o Обсъдете необходимостта от служби за психологическа подкрепа, които да помогнат на работниците да останат ефективни.

o Свържете се със службата по трудова медицина, с която имате сключен договор за съдействие при изготвяне на плана.

o Информирайте служителите и сътрудниците си за плана и се погрижете да знаят точно какво трябва да правят и какво не, съгласно плана. Подчертайте най-важното, като това, че не бива да идват на работното място дори да имат съвсем леки симптоми или да им се е наложило да пият обикновени лекарства (напр. парацетамол), които биха могли да прикрият симптомите.

Не забравяйте:

Сега е момента да се подгответе за COVID-19. Няколко прости превантивни мерки и добро планиране мога да се окажат от огромна полза. Ако искате да защитите служителите и дейността на дружеството, трябва да действате.

Следете най-актуалната информация:

- на интернет страницата на Световна здравна организация:
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>
- на интернет страницата на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията:
<https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china>
- на интернет страницата на Министерство на здравеопазването:
<https://www.mh.government.bg/bg/>

- на интернет страницата на Националния център по заразни и паразитни болести:
https://ncipd.org/index.php?option=com_k2&view=item&id=546:ncov-012020&lang=bg

- на интернет страницата на Министерство на външните работи:
<https://www.mfa.bg/bg/situationcenter>